

Eerste Heerenveens Dictée 2009 (auteur: Henri Pols)

1. De Heerenveense Courant vleit zijn lezers door vaak Heerenveens bijnaam te gebruiken, 'het Friese Haagje', die verwijst naar de buitenplaats die alhier in 1676 werd gecreëerd door de prinses-douairière Albertine Agnes van Oranje.
2. De Friese stadhouder Johan Willem Friso, vorst van Nassau-Dietz, en zijn eega Maria Louise van Hessen-Kassel, beiden begiftigd met gevoel voor joyeus vertoon, namen hier de bouw van een barok lustslot ter hand, ontworpen door de uit Frankrijk gevluchte hugenoot Daniël Marot.
3. Tezamen met de symmetrische tuinen eromheen en de oranjerie/orangerie waarin yucca's/yuca's, taxuspiramiden/-piramides, akeleien/akoleien, rododendrons en vijgenbomen werden gekweekt en grootgebracht, vormde deze locatie een ambiance, een renaissancevorst waardig.
4. Eerdergenoemde Maria Louise, die op haar staatsieportret is afgebeeld in een scharlakenrode, hermelijnen mantel, was van nature lijdelijk en neigde voortdurend tot somberheid.
5. Marijke-Muoi, zoals wij Friezen haar noemen, placht te lijden onder de vele chicanes aan haar hof, waar van bacchische taferelen geenszins sprake was: om tien uur 's avonds werden de haardvuren rigoureuus gedoofd door een oud-gecommitteerde te 's-Gravenhage van wijlen haar prins-gemaal.
6. Nochtans waren de vleugels van het lustslot geëquipeerd met honderden tier[e]lantijnen: in de westvleugel bijvoorbeeld kon men deuren met grisailles erboven aanschouwen, alsook trompe-l'oeils die pilaren en consoles met daarop allegorieën van de gratiën en de deugden verbeeldden.
7. In haar privévertrekken koesterde zij in haar palissanderhouten chiffonnières geciseleerd zilverwerk, Chinees porselein, religieuze snuisterijen en gadgets van haar chihuahuaatje.
8. Heerenveen kon, dankzij de symbiose van politieke macht en het succesvolle ondernemerschap van de investeerders in de veencompagnieën, al vroeg in aanzien wedijveren met de elf Friese steden.
9. Midden in Heerenveens nieuwe wijk Skoatterwâld, waar de bewoners langzaamaan geacclimatiseerd zijn, ligt het neobarokke landgoed It Swannewâld.
10. Misschien kunnen onze aankomende koning Willem IV en koningin Máxima overwegen, in plaats van een Mozambikaanse of Argentijnse, een Noord-Nederlandse buitenplaats te stichten; het is in het Friese Haagje immers reuzegoed toeven!